No. 115. DINGSDAG 28 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt ter kennis van 't algemeen, dat de **handelsprijzen** der GRANEN, LEVENSMIDDELEN en andere voorwerpen, aangevoerd op de weekmarkten in deze Provincie, gedurende de eerste helft der maand September l.. hebben bedragen, als volgt:

BENAMING DER VOORTBRENGSELEN.	MAAT EN GEWIGT.	ASSEN.				COEVORDEN.				HOOGEVEEN.				MEPPEL.			
		Laagste		Hoogste		Laagste		Hoogste		Laagste		Hoogste		Laagste		Hoogste	
Rogge, winter	mud	6	20	6	80	5	80	6	00					6	00	6	75
» zomer	»									6	25	6	60				
Boekweit, zand	»	0	00	0	00		00	0	00	0	90	0	00	6	90	7	25
» veen	»	3	75	5	00	5	00	7	25	6	90	6	50	7	00	7	50
Aardappelen, vroege	»	0	95	1	50									1	50	2	40
» late	»														0		00
» ruige witte	»	0	00	0	00												
» roode Venlosche	»	0	00	0	00												
Hooi	500 Ned. pd.	00	00	0													
Stroo	»	13	00	14	00												
Eijeren, kippen	100 stuks	2	00	2	30	1	70	1	70								
» eenden	»					0	00	0									
Boter, gras	Ned. pond	0	95	1	00		80	0	85	0	95	1	05	1	06	1	20
» hooi	»	0	00	0	00	0	00	0	00	0	00	0	00	0		0	

Op de weekmarkten te SMILDE waren de prijzen als volgt.

ROGGE f 6.00 a 6.85 BOEKWEIT (Zand) f 5.75 a 7.05. (Veen) f 4.30 a 6.00. AARDAPPELEN (Vroege) f 1.35 a 1.65. (Roode Venloschen) f 0.00 a 0.00. (Ruige Witten) f 0,00 a 0,00. GRASBOTER per Ned. pd. f 00,0 a 0,00. EIJEREN (Kippen) f 0.00 a 0.00.

Assen, 23 Sept. 1858.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

26 Sept.

Er is te Parijs zoo weinig nieuws, dat men het een en ander *uitdacht*. Zoo verspreidde men het gerucht, dat de Keizer iets kwaads was overgekomen, 't welk hem te Biarritz hield. Bij onderzoek bleek, dat er iets was gebroken aan 's Keizers *rijtuig*.

Prins *Napoleon* is derwaarts vertrokken, ten einde over Algiers het een en ander te bepraten, dat niet zoo goed aan de pen is toe te vertrouwen.

Verder was Parijs het tooneel van een verschrikkelijk ongeluk. Vorst *Ghika*, een sollicitant naar het Hospodarschap van eene der Donau-Provincien, reed in de Champs Elysées in eene met twee paarden bespannen Victoria. Naar zijn hôtel willende terugkeeren, kwamen de paarden op hol en de Prins, zijn bediende willende helpen in het ophouden van het tweespan, stortte uit den wagen. Dit geschiedde des namiddags te 5 uur en te 8 uur was de Vorst een lijk! Ziedaar de loop van de wereldsche zaken. De man, die te Parijs kwam, welligt om er eene *kroon* te zoeken, vond er zijn *graf!* Zoo digt zijn grootheid en ellende dikwijls bij elkander — zoo grenst de Troon aan de doodkist!

Volgens nadere berigten, zal de Fransche Regering het vredes-tractaat met China openbaar maken, voor de uitwisseling der ratificatien, hoofdzakelijk om den handel te gerijven, opdat deze zich gereed make tegen de dag, waarop de Chinesche havens voor hem zullen openstaan. 't Zal China dan niet aan bezoekers ontbreken, ook niet uit den geestelijken stand.

De groote vraag blijft echter altijd: zal de Keizer van China het tractaat gestand doen?

De Fransche *Moniteur* spreekt aldus over het tractaat:

„De expeditie naar China heeft het doel dat de Keizer zich had voorgesteld bereikt. Eensdeels is aan wettige grieven voldoening gegeven en de straf, den ambtenaar opgelegd, die den pater *Chapdelaine* heeft doen ombrengen, zal in geheel China worden afgekondigd. Ten andere verzekert een bijna voor de poorten van Peking gesloten verdrag aan onzen handel en onze zendelingen den vrijen toegang in het hart des Chineschen Rijks. De eeuwenheugende scheidsmuren, die een met bijna 300 millioen inwoners bevolkt Rijk nog van het overige der wereld afzonderden, zijn voor altijd omvergeworpen. China staat geheel open en zal zich voortaan niet meer aan de werking der beschavende beweging kunnen onttrekken."

Nadat ontwikkeld is hoedanig tot hiertoe de betrekkingen der Westersche Mogendheden met China en hoe beperkt de voordeelen welke zij daarvan trokken waren, vervolgt de *Moniteur*:

„De behandeling en de voordeelen, welke de Regering des Keizers gemeend heeft te moeten eischen, zijn ons nu vormelijk en onvoorwaardelijk toegestaan. Al de gewigtige Chinesche havens en de groote vroegere wegen van gemeenschap zijn voor onzen handel en onze scheepvaart opengesteld. Onze landgenooten, die, volgens het verdrag van 1844, slechts tot vijf havens den toegang hadden, kunnen voortaan, met paspoorten voorzien, onverhinderd alle deelen van China doortrekken. Het is niet langer ten gevolge van een vrijwillig edict des Souvereins dat de Christen-Chinezen de vervolgingen der Mandarijnen niet meer te duchten hebben, maar ten gevolge van stipte overeenkomsten, welke, terwijl zij de weldaden der Christenleer huldigen, de wetgeving die haar verbood afschaffen en aan de Westersche zendelingen toestaan vrijelijk het binnenste des Rijks te doorreizen, om haar onder de Chinezen te verspreiden.

„De Onderkoning van Canton houdt op de verpligte tusschenpersoon bij onze handelingen te zijn; de Vertegenwoordiger van Frankrijk zal regelregt met het Hof van Peking onderhandelen, en met dit doel verkrijgt hij het regt om in die hoofdstad te wonen. De voordeelen dier inwilliging, waartegen de Chinesche trots zich vooral kantte, zijn in het oog loopende. — De handel zal eene nieuwe ontwikkeling erlangen, door het regt der kooplieden om regelregt en zonder tusschenpersoon de handelswaren op de plaats die ze oplevert zelve te koopen. Eene nieuwe herziening der tarieven zal de tolregten met de afwisseling der prijzen in overeenstemming brengen. De handelswaren zullen de willekeurige meerdere belastingen niet meer te dragen hebben, welke de provinciale mandarijnen daarop bij den doorvoer legden. De regering zal een eenparig doorvoerregt uitvaardigen; ook het tonnegeld zal verlaagd worden.

„Sedert lang eischt de handelsvaart eene veiligheid, welke zij in die zeeën mist waar de zeeschuimerij hare vernielingen ongestraft aanrigt; maatregelen tot uitroeijing daarvan zullen genomen worden.

„Eindelijk, de Chinesche Regering heeft zich verbonden aan Frankrijk eene som van 15 millioen francs te betalen, zoowel tot vergoeding der door de Fransche kooplieden geledene schade, als tot vergoeding der door den oorlog veroorzaakte kosten. De door alle verlichte gemoederen geuitte wenschen zijn derhalve vervuld. China, aan zijne onbewegelijkheid en afsluiting ontrukt, zal den weldadigen invloed des Christendoms en der beschaving ondergaan en tevens in de handelsbeweging der wereld de rol op zich nemen, door zijne onmetelijke hulpbronnen daaraan aangewezen. Het is niet overtollig ten slotte op te merken dat, waar uitkomsten van zoodanig gewigt aan het uiteinde der wereld met eene zoo geringe militaire magt verworven zijn, zulks aan de goede verstandhouding moet worden toegeschreven, die zoo gelukkig tusschen de Regeringen van Frankrijk en Engeland gehandhaafd is, en aan den moed van welken de zeelieden der beide Landen nieuwe proeven gegeven hebben."

Nadat Z. M. *Hieng Tung*, die zeer hardhoorig was voor Europeesche taal, het trommelvlies is geligt, en men hem deed gevoelen, dat langer verzet tegen het Westen gelijk kon staan met den lust om zijn testament te maken, zal Frankrijk zich wenden tot Z. M. *Gia-Long*, Koning van het Rijk van Annam, een Monarch, die in der tijd beloofde de uitoefening der Christelijke godsdienst ongehinderd in zijn Rijk toe te laten, en sedert er veel werk van maakte om de Christenen te vervolgen en te martelen.

Alle moeite die werd aangewend, om Zijne Majesteit *Gia-Long* op bescheidene en ernstige wijze te doen begrijpen, dat hij de belofte op zeer vreemde manier naleefde, was vergeefsch en daarom zal de Fransche krijgsmagt, welligt bijgestaan door de Spaansche, naar de baai van Turan zeilen en daar beproeven, om den Koning van Annam beter begrip te geven van 't geen er wordt geëischt.

Engeland is nog niet tevreden over de kolonie van Villafranca, het Italiaansch „Sebastopol in den dop," en heeft, zegt men, last gegeven om dienaangaande langs diplomatieken weg te Turyn inlichtingen te vragen.

Die zullen wel worden gegeven en dan zal men dit politiek spook-popje wel te ruste leggen.

Engeland wil in Britsch Indie een grooten slag slaan en zendt daartoe nog 2000 man troepen naar het tooneel des oorlogs.

De Regering wil met kracht handelen waar verzet blijkt — doch met zachtheid waar vergeving wordt gevraagd. Dat is gewis ook de beste weg tot vrede, tot een vrede, die langer duurt dan die verzoening, welke alleen in stand wordt gehouden door het z w a a r d.

Het kwaad wordt dikwijls gestraft, al liep het lang op vrije voeten. Zoo arresteerde men dezer dagen een Engelschman te Manchester, die bij de belegering van Sebastopol naar die stad overliep en daar iets verklapte, 't welk de dood van zijn kapitein en 30 zijner kameraden ten gevolge had.

De straf die hem wacht, zal hoogstwaarschijnlijk niet van de ligtste soort zijn.

De liberale partij in Pruissen hoopt nu vrij zeker op een voor haar gunstig regentschap, en tevens, dat de Kamers zullen worden geroepen, om deel te nemen aan de regeling der belangrijke zaak.

Inmiddels vertrok de Prins van Pruissen naar Warschau, ten einde daar de groote manoeuvres bij te wonen. Dit is een minder goed teeken voor de democratie, trouwens elke Russische sabel is eene machine tegen de democratie.

Keizer *Alexander* wil veel doen v o o r het volk — maar tot nu toe althans niet d o o r het volk, en dat strijdt tegen de politiek der ultra-liberale partij, Deze wil alles doen voor het volk en de Koning kan t o e k ij k e n en t e e k e n e n.

Er is nog al verschil in die beide meeningen.

Ook de heer *von Manteuffel*, de Pruissische kabinetspresident, vertrok met den Prins naar Warschau.

Dit versterkt het gevoelen van hen, die gelooven, dat er in de Poolsche hoofdstad meer zal worden gesproken dan over militaire zaken, en de gedachte, dat *von Manteuffel*, die vertegenwoordiger is van de groote partij van behoud, daar tegenwoordig zal zijn, verzwakt wel eenigzins de hoop der democratie op de schitterende toekomst, die zij zich beloofde.

De Keizer van Oostenrijk wenscht met den Czaar op vriendschappelijken voet te staan — werd onlangs dikwerf gezegd.

De beide Monarchen zullen elkander in dit najaar eens bezoeken — verzekerde men ginds.

De Keizer van Oostenrijk gaat den Keizer van Rusland thans te Warschau eene visite brengen — profiteerde men hier.

En nu komt de tijding: de Keizer van Oostenrijk gaat *niet* naar Warschau en zelfs geen der Oostenrijksche Hertogen. De opperbevelhebber der Oostenrijksche krijgsmagt in Moravie alleen zal Keizer *Alexander II* namens zijn Souverein begroeten.

Ziet — roepen al dadelijk anderen — hoe koel het Hof van Weenen tegen dat van St. Petersburg is!

Zijn deze beter ingelicht?

Even goed als de anderen!

Oostenrijk wil weer geld leenen — Oostenrijk wil 100 millioen leenen, voegden anderen er bij, die fijner finantiëlen neus dachten te hebben.

Nu komt de tijding: Oostenrijk wil *niets* leenen en heeft ook niets noodig.

Wie te gelooven?

Het best is geen van allen, maar dat de Oostenrijksche schatkist een deficit heeft, betwijfele men maar niet zoo min als dat de Keizer gaarne zich zelven wil redden als er kans op is.

Men moet eerst zijne eigene schapen scheren.

Is er dan geen wol genoeg voor de groote huishouding, — welnu er zijn buren, die tegen rente, hooge rente, weer wat zullen wagen!

De Spaansche Regering heeft twee provincien ontheven van den staat van beleg, waarin zij steeds verkeerden, en dat maakt goeden indruk. Zij deed dit te eer, en dit getuigt ook van de kracht der Regering, omdat bij de aanstaande verkiezingen het volk *vrij* moet zijn in zijne bewegingen, iets dat het niet is, als de militaire overheid meesteresse is en haar gezag elk oogenblik door den sabel kan doen gevoelen.

Intusschen laat *O'Donnell* het garnizoen te Madrid versterken, een bewijs, dat hij zich wil wapenen tegen de eene of andere handgreep, 't zij die mogt worden beproefd uit een klooster of uit een hofsalon. Hij heeft drie partijen in 't oog te houden: de Carlisten, de ultra-liberalen en de ultra-behouders, waaronder de ultramontanen dienen, of liever waarover de ultramontanen heerschen.

Het ministerieele regerings-programma bevat:

1o. behoud der constitutie;

2o. verkoop van gemeente- en staatsgoederen;

3o. onderhandelingen met Rome over den verkoop van kerkelijke eigendommen;

4o. nieuwe wetten op de drukpers en op de jury.

Perzie heeft ook zijne zamenzwering beleefd.

Men had het gemunt op het hoofd van den eersten Minister, doch het werd ontdekt en deze Staatsman, die de oude leer huldigt: „oog om oog en tand om tand," liet

al de zamenzweerders onthoofden. Mogten deze berouw hebben betoond, 't zou hem welligt aangenaam zijn geweest, maar dat zij *hoofdeloos* werden gemaakt, vond hij toch geraden, en hij deed wat hij dacht, zooals dat in Perzie nog kan worden gedaan door hen, die op den stoel des gezags zijn gezeten.

Men verzekert, dat de Cipayers in Engelsch Indie met zooveel goud zijn beladen, dat zij niet alleen geen wapens kunnen hanteren, maar zelfs niet kunnen loopen.

Dat zou hen duur te staan komen bij eene gedwongene vlugt!

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van 23 Sept. Is ingekomen een kon. besluit, waarbij mr. *G. C. J van Reenen* benoemd wordt tot Voorzitter der Kamer gedurende de tegenwoordige zitting.

De tijdelijke Voorzitter, de heer *Luyben*, wenscht den heer *van Reenen* geluk met het bewijs van vertrouwen, hem door de vergadering geschonken, waaraan de Koning zijn zegel heeft gehecht, door hem tot Voorzitter te benoemen. Hij noodigt hem uit zijne plaats als Voorzitter in te nemen.

De heer *van Reenen*, de voorzittersplaats bekleedende, zegt het volgende:

„Mijne Heeren!

„Het heeft den koning behaagd mij, naar aanleiding van uwe voordragt, te benoemen tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

„Ik stel op grooten prijs het bewijs van vertrouwen, dat mij door onzen geëerbiedigden vorst en door u werd geschonken, en te hooger waardeer ik de onderscheiding, die mij van u te beurt viel omdat ik meen daarin te mogen zien een blijk, dat mijne vroegere betrekking tot uwe vergadering, even als zij door mij met genoegen wordt herdacht, ook bij velen uwer geen ongunstigen indruk heeft achtergelaten.

„Bij mijn optreden als lid dezer vergadering, reeds terstond tot hare leiding geroepen, ontveins ik mij niet de bezwaren, welke aan mijne taak zijn verbonden; maar, steunende op uwe welwillende medewerking, zal ik niets onbeproefd laten, om ze te boven te komen.

„Wij genieten het voorregt deze zitting aan te vangen op een tijdstip van rust en voorspoed, moge het, door de vereenigde pogingen van de regering en de Staten-Generaal, dienstbaar worden gemaakt aan de bevordering van het welzijn des Lands.

„Dat welzijn zij steeds het doel, waarnaar wij streven, ook bij de behandeling der hoogstgewigtige wetsvoorstellen, waarvan in de rede des Konings de toezegging is gedaan.

„Blijft de geest van bezadigdheid, die steeds uwe beraadslagingen heeft gekenmerkt, ook in het vervolg daarbij heerschen, dan mogen wij vertrouwen, dat onze arbeid, hoedanig de uitslag ook moge wezen, rijpe vruchten zal opleveren ten beste van den Staat.

„Ik zal trachten, van mijne zijde den geregelden gang uwer werkzaamheden te bevorderen, en met onpartijdigheid de orde in uwe vergadering te handhaven, terwijl ik hoop, dat God mij de noodige kracht zal schenken, om mijn pligt behoorlijk te vervullen.

„Ik verklaar het Voorzitterschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te aanvaarden.”

De Voorz. deelt mede, dat is ingekomen een Kon. besluit, waarbij de Minister van Finantien gemagtigd wordt, de wets-voordragten nopens de Staatsbegrooting over 1859 op heden aan de Kamer aan te bieden.

Naar aanleiding hiervan, heeft de Min. van Finantien zich in deze vergadering begeven, en geeft de voorzitter thans aan gemelden Min. het woord.

De Min. van Finantien heeft eene uitgebreide rede gehouden, waarin hij eenigzins afgeweken is van den gewonen vorm van dergelijke aanspraken, omdat de onderwerpen, die hij te behandelen had, zeer talrijk en van zeer uiteenloopenden aard waren. In den aanhef wees hij er op, hoe veelvuldig de eischen, behoeften en wenschen van den tegenwoordigen tijd waren, die door den gelukkigen bloei der finantien in getal en omvang waren vermeerderd. Hij splitste zijne rede in vijf deelen.

I. *De buitengewone behoeften van dezen tijd.* Daartoe bragt hij: 1o. de vrijmaking der slaven in onze Overzeesche Bezittingen. Eerlang zal tot dat einde een ontwerp worden aangeboden. De vergoeding aan eigenaren, billijkerwijze verschuldigd, zal eene aanzienlijke uitgaaf vereischen, die reeds ten deele in 1859 zal worden gevorderd. Het voornemen der Regering is, de kosten tot vrijmaking der slaven in West-Indie, over vijf jaren om te slaan; — 2o. de ondersteuning tot den aanleg van spoorwegen. De Regering wenscht, zoo mogelijk, iets goeds tot stand te brengen, maar aan den anderen kant roekelooze bezwaren voor de toekomst te voorkomen. De Regering vereenigt zich in beginsel met het eenparig gevoelen, vroeger door de Tweede Kamer geopenbaard, dat de Staat geen eigen spoorwegen moet aanleggen. Het is haar gebleken, dat het eene onmogelijkheid is gelden tot lage rente tot dat einde te verkrijgen. Zij is dus tot de slotsom gekomen om de rente van het gevorderde kapitaal te waarborgen Haar beginsel is om de ondersteuning aan spoorwegen niet verder uit te strekken dan mogelijk is, dat wil zeggen: dat men geene toevlugt behoeft te nemen tot verhooging van belastingen of te rekenen op hooge koloniale bijdragen. Hij schat de behoefte voor de Noordelijke spoorwegen aan kapitaal op 13.000 000 en aan jaarlijksche rente 900 000, en voor de zuidelijke spoorwegen, waarover de onderhandelingen nog loopen f 8 000.000 kapitaal en f 1 000 000 aan rente: — 3 De Maatschappij van Weldadigheid, waarvoor een uitgaaf van f 3 650 000 wordt gevorderd.

Vervolgens behandelt de Minister in het breede de volgende vier punten.

II. De middelen tot dekking der buitengewone behoeften.

III. De voorstellen der Regering nopens de geldmiddelen van den Staat in verband met die van de koloniale bezittingen.

IV. De inzigten der Regering nopens het belastingwezen, en

V. De ontwerpen nopens de staatsbegrooting voor 1859

Uit de ontwikkeling daarvan is, wat de hoofdzaken betreft, het volgende gebleken: aan batige saldo's is aanwezig ruim f 14.000.000. Uit de koloniale bijdrage van dit jaar is aan de schatkist verzekerd ruim 30 millioen. — Na afloop van dit dienstjaar zijn er 28 millioen beschikbare baten. Daarover wordt beschikt als volgt: f 3.650.000 voor de Maatschappij van Weldadigheid; f 3.800.000 als verkregen bate uit de kolonien voor den dienst van 1859, en uit de toekomstige baten van 1859 niet meer dan f 9 800,000. — Blijft circa 21 millioen, waarover men voor de spoorwegen kan beschikken. Wanneer over de plannen deswege beslist zal zijn, kan evenwel een deel dier som tot amortisatie worden gebezigd, want de uitgaven voor de spoorwegen behoeven niet op eens te worden gedaan. — Bij de groote ruimte der geldmiddelen, laat men de rente der schatkistbiljetten van de begrooting weg.

De kosten der slaven-emancipatie worden geraamd voor Oost-Indie circa f 3 000.000; voor West-Indie circa f 15 000.000; waarvan in 1859 kan opkomen 8 millioen De Indische baten over 1859 worden geraamd op f 22.300.000 Er blijft dus, na aftrek van die 8 millioen, circa f 14½ millioen over, waarvan f 9.800.000 voor den dienst van 1859 en de rest te bewaren voor de behoeften van 1860.

De begrooting voor 1859 is bijna 13 ton lager dan die van 1858

De schuld (Hoofdstuk IX A) vordert bijna 2 millioen minder; er wordt eene ruime aanvrage gedaan voor extra publieke werken (behalve spoorwegen), te betalen uit de verkregen baten.

De wet op de middelen is voorloopig onveranderd. Doch in de belastingen worden vele veranderingen voorgedragen. Men stelt voor: afschaffing van den accijns op de brandstoffen, vermindering van den accijns op het geslagt; vermindering van opcenten op het personeel met 10; vereeniging van opcenten en collectief zegel der accijnsen met de hoofdsom. Daarbij wordt voorgesteld, aan de gemeenten toe te staan: den accijns op de brandstoffen voor haar te nemen; de 10 rijksopcenten op het personeel voor hare rekening te heffen; het bedrag der opcenten op de grondbelasting voor het gebouwd eigendom met 10 te verhoogen. Voor alle belastingen te heffen 60 opcenten op de n i e u w e hoofdsom van het gedistelcerd, gelijkstaande met ruim 100 op de o u d e hoofdsom.

Daarentegen is het noodig, eenige nieuwe bronnen van inkomsten te openen. Daartoe stelt de regering voor: *a.* de gelijkmatige heffing van de grondbelasting naar de uitkomsten van het kadaster; *b.* de heffing van een overgangsregt op alle effecten, die in de zijdlinie vererven.

De raming van de opbrengst is gelijk aan de opbrengst van 1857. Zij laat dus eene bate van bijna 1 millioen, doch zoo de belastingwetten worden aangenomen, geeft dit eene vermindering van inkomsten van bijna een millioen over 1859 en van ruim twee millioen over de volgende jaren. De wet op het zegel is in behandeling. Drukken en ronddeelen.

Zijn ingekomen verschillende ontwerpen van wet, en andere stukken, o. a. een ontwerp tot herziening van het tarief van in- en uitgaande regten; tot herziening der tabel, houdende verdeeling des Rijks in kiesdistricten.

— De hoofdinhoud van het ontwerp-adres der Tweede Kamer in antwoord op de troonrede is, als volgt: De Kamer betuigt hare levendige deelneming en vreugde over het feest van den 4 September; zij is dankbaar voor de voorregten en zegeningen welke Nederland geniet. Zij wenscht, dat de vriendschappelijke betrekkingen met het buitenland zullen bijdragen, om de pogingen der regering ingang te verschaffen, ter bereiking van hetgeen het belang van Nederland vordert. Het verheugt haar, dat de zee- en landmagt zich waardig betoonen, en dat de krijgsmagt, in de Koloniën aanwezig, genoegzaam is ter handhaving van het gezag. Zij wenscht echter bovenal, dat de middelen mogen slagen, die worden aangewend, ter bevestiging van ons gezag langs vreedzamen weg. Met groote belangstelling heeft de Kamer het tijdstip verbeid, waarop alle toegezegde voorstellen nauwgezet zullen kunnen onderzocht worden. Zij wenscht vurig veel goeds, nuttigs tot stand te helpen brengen, en alzoo krachtig mede te werken tot de voltooijing van de voorschriften der grondwet. Zij hoopt, dat deze zitting door eendragtige zamenwerking vruchtbaar moge zijn. Mogen de heugelijke dagen, onlangs gevierd, den aanvang kenmerken van nieuwen vooruitgang op den weg van verbetering en hervorming, en wederom van het nauw verband de blijken geven, dat elke zegen, door het koninklijk huis ondervonden, ten heil van het dierbaar Vaderland strekt.

— In de zitting van 25 dezer werd bij acclamatie aangenomen het voorstel van den voorzitter, dat de Kamer *en corps* bij Z. M. den Koning en Z. K. H. den prins van Oranje hare opwachting zal maken, om de verzekering te herhalen van hare gehechtheid aan het Koninklijk Huis en hare belangstelling in de heugelijke gebeurtenis van den vierden September jl.

— Bij het ontwerp van wet aan de Tweede Kamer ingediend, houdende maatregelen te nemen om het eiland Schokland te doen ontruimen, wordt voorgesteld het 5de hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1858 te verhoogen met f 140.000 voor den aankoop van gronden en tegemoetkoming aan de ingezetenen van Schokland.

Z. M. heeft aan Z. K. H. den prins van Oranje, gen.-maj., kommanderende de reserve-brigade, een buitenlandsch verlof verleend voor den tijd van 14 dagen. Z. K. H. zal zich gedurende dien tijd naar Wiesbaden en Stuttgart begeven, en in de helft der volgende maand derwaarts vertrekken. Gedurende de afwezigheid van den prins van Oranje zullen de funktiën van kommandant der reserve brigade worden waargenomen door den kolonel-kommandant van het regement grenadiers en jagers.

— Omtrent het bezoek van Rotterdam door Z. M. den koning en den prins van Oranje meldt de *N. R. Ct.*, dat de hooge gasten des middags ten 12 ure aan het stadhuis aankomen; aldaar zal de Burgemeester hun de Wethouders en de raadsleden voorstellen. Z. M. en Z. K. H. zullen daarna eenige openbare instellingen bezoeken, bij name de Diergaarde, het Bataafsch genootschap, het Meteorologisch instituut en het Zeemanshuis. Ten Raadhuize zal aan Z. M. en Z. K. H. een déjeuner worden aangeboden. Des namiddags ten 6 ure verlaten Z. M. en Z. K. H. de stad weder, om zich naar het Loo te begeven.

— De Engelsche sterrekundige *Hind* heeft berekend, dat de thans zigtbare komeet tot het midden van Oct. in Engeland des avonds voor het ongewapende oog zigtbaar zal blijven, dat zij tot omstreeks den 9den dier maand in luister zal toenemen en denkelijk de beroemde komeet van 1811 zal evenaren. Den 5den en 6 Oct. zal zij zigtbaar zijn nabij de prachtige ster *Arcturus*.

— De nieuwe Engelsch-Hollandsche kabel is gelukkig in zee gelegd.

— De *St.post* zegt uit eene, zoo het meent goede bron, het berigt uit Maastricht ontvangen te hebben, houdende kennisgeving, dat al de moeijelijkheden. die nog bestonden voor het daarstellen van den spoorweg van die stad naar Luik waartoe, zooals bekend is, aan de heeren *Suermondt* & *Gadiot* concessie verleend is, zijn opgeheven, en men denkt eerlang met de werkzaamheden een aanvang zal kunnen maken.

— De moeders, die er nog al eens van houden de kinderen zoodanig op te schikken, dat ze soms meer op aangekleede aapjes dan op lieve kleinen gelijken, zullen zeker met eenige belangstelling vernemen, dat de Fransche keizerlijke prins te Biarritz bijna altijd als een klein matroosje gekleed gaat; gladde broek, wit hemd met groote opgeslagen boord en op zijn hoofd een hoedje van gewast linnen, waaruit zijne blonde haarlokken naar beneden vallen. Men ziet hem bijna den geheelen dag aan het strand met een klein wagentje spelen, dat hij met zand vult. Voornamelijk vindt hij er veel behagen in tot aan de knieën in het water te waden en zijne gouvernante toe te roepen dat hij reeds een geoefend zwemmer is!

Groningen, 25 Sept. Als eene bijzonderheid kunnen wij mededeelen, dat deze week bij den burgerlijken stand aangifte is gedaan van het *tiende* kind eener vrouw, die thans nog maar 27 jaren telt.

Dedemsvaart, 22 Sept. De tabakskultuur wordt voornamelijk alhier gedreven door den heer *Junius van Hemert*. De plant is in den nazomer bijzonder goed ontwikkeld, zoodat de geheele oogst over dit jaar zeer bevredigend zal uitvallen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De parijsche korrespondent van den *Times* meldt, dat de russische konsul te Parijs de eerste verdieping van het *Hôtel Victoria* heeft gehuurd voor negen duizend franks per maand, en wel, naar men veronderstelt, voor grootehertog Konstantijn.

— Dezer dagen heeft zekere *Vivié* bij den burgelijken stand te St. Liguaire (depart. Deux-Sèvres) aangifte gedaan van de geboorte van zijn drie-en-dertigste kind, waarvan twintig in leven. Deze rijke vader is thans voor de tweede maal gehuwd.

— Een schoorsteenveger te Louviers had een kind van 9 jaar in een schoorsteen van de caserne aldaar doen klimmen, om dien te vegen. Toen het kind na langen tijd niet naar beneden kwam, moest een andere jongen in den schoorsteen klimmen, welke beneden komende berigtte, dat zijn makker in den schoorsteen vastgeklemd was, en zich niet los kon maken, daar hij in eene flaauwte gevallen was. De meester schoorsteenveger liet daarop een vuur van stroo op den haard aanleggen, waarop de arme jongen met vele brandwonden en bijna gestikt naar beneden kwam vallen. De schoorsteenveger is wegens zijne helsche wreedheid dadelijk naar het politiebureau overgebragt.

ENGELAND.

— In een brief, geschreven aan boord van een der oorlogsvaartuigen. in de rivier voor Kanton geankerd, leest men, dat uit het sluiten van den vrede te Peking, geenszins moet worden afgeleid, dat de zaken van Kanton ten einde zijn gebragt. De oorlog wordt integendeel voortdurend gevoerd; de Chinezen belegeren als het ware de verbonden troepen met eene magt, die op niet minder dan 35,000 man werd geschat. Dat onzigtbaar leger, wordt in den brief gezegd, belegert ons op zeer zonderlinge wijze. In de eerste plaats weet men niet waar het kampeert. Alle nachten intusschen vallen er op de wallen een vrij groot aantal vuurpijlen hetgeen een der vreemdsoortige wapens is van de soldaten van het Hemelsche Rijk. Soms beantwoorden de Europeanen dit met eenige snaphaanschoten; soms blijft men slapen, zoo weinig schadelijk zijn die pijlen. Eene andere wijze van belegeren bestaat in een marsch met flambouwen, op de naburige hoogten van Kanton, doch spoedig wordt die optogt door het werpen van eenige bommen uit elkander gejaagd. Een anderen nacht wil men door vuurwerk brand stichten, doch dit is zoo slecht gerigt, dat men er schade door ondervindt. Als de dag aanbreekt ziet men geen enkel van die strijders meer doch dan is de beurt aan de verbonden legers, en steekt men de verschillende plaatsen der voorsteden in brand, waar de vuurpijlen enz., zijn afgestoken. Gedurende den dag zijn de Chinesche soldaten in de stad, alwaar zij de Europeanen, die zonder geleide zijn, trachten te vermoorden. De stad is dan ook geheel onveilig, en moet men ten minste een tiental personen sterk en goed gewapend zijn, om er levend uit te komen.

— Nabij Twikkenham woonde, in een van den weg afgelegen huis, eene bejaarde, ongehuwde dame, die zwak en ziekelijk was en bij welke slechts eene keuken- en werkmeid woonden. Voor eenige dagen was echter de keukenmeid van huis en kwam de andere dienstbode, een twee en twintigjarig meisje, omstreeks half tien vernemen, of hare meesteres ook nog iets noodig had. Bij het openen der deur zag zij een 18jarigen jongman, die bezig was de dame met een knuppel slagen toe te brengen. Zonder aarzelen sprong zij op hem toe en vatte hem aan. terwijl

hem zoo digt op het lijf bleef, dat hij geen gebruik van den knuppel konde maken.

Thans greep tusschen beiden eene woedende worsteling plaats, waarbij de arme zieke dame, zonder zich te kunnen bewegen, genoodzaakt was den uitslag af te wachten.

Eindelijk gelukte het der dienstbode, den booswicht op den grond te werpen, tot dat, op haar roepen, de zieke uit het bed kruipen en haar een touw aangeven kon, waarmede zij hem vastbond. In weerwil van het smeeken, waarmede de knaap nu de dienstbode poogde te vermurwen, trok zij hem in een ander vertrek, sloot hem op en ging toen de politie halen, welke hem mede nam.

De dame verklaarde, dat hij haar de sleutels had afgevorderd en haar toen was begonnen te slaan, tot dat zij het puut van het geischte te geven, de meid zag binnenkomen.

DUITSCHLAND.

De overeenkomst betreffende de reorganisatie der Donau-Vorstendommen is thans in haar geheel bekend geworden. Daaruit blijkt o. a. dat de Vorstendommen Moldavie en Wallachije voortaan, onder de benaming van Vereenigde Vorstendommen van Moldavie en Wallachije onder de suzereiniteit van den sultan en tevens onder de collectieve guarantie der mogendheden, in het genot blijven van hunne tegenwoordige regten en immuniteiten. De openbare magt wordt in elk der beide Vorstendommen toevertrouwd aan eene verkiesbare vergadering, die handelt in overeenstemming met eene centrale commissie voor de beide Vorstendommen. De hospodar wordt belast met de uitvoerende magt. De wetgevende magt wordt collectief uitgeoefend door den hospodar, de vergadering van afgevaardigden en de centrale commissie. Beide Vorstendommen betalen aan den leenheer eene schatting van 1 500,000 piasters voor Moldavie en 2,500,000 voor Wallachije. Van belang is de bepaling, dat de hospodars, in geval op klagten wegens schending van de regten en privilegien der vorstendommen, door den leenheer geen acht wordt gegeven, de tusschenkomst van de vertegenwoordigers der mogendheden te Konstantinopel zullen inroepen. De hospodar wordt door de vertegenwoordiging voor zijn leven gekozen. Om tot hospodar verkiesbaar te zijn, zal men en ouderdom van 35 jaar moeten bereikt hebben en de zoon zijn van een in Moldavie of Wallachije geboren vader, in het bezit zijn van een inkomen van 3000 ducaten uit vaste goederen; ook moet hij gedurende tien jaren eene openbare betrekking bekleed hebben of lid van een der beide bovengenoemde vergaderingen geweest zijn. Hij regeert met hulp van door hem benoemde ministers. Hij sanctioneert en promulgeert de wetten en kan zijne sanctie daaraan weigeren. Hij heeft het regt van gratie, ontwerpt de budgetten en onderwerpt die aan het oordeel der volksvergadering. Iedere handeling van den hospodar moet door de competente ministers gecontrasigneerd worden. Deze zijn verantwoordelijk voor de verkrachting der wetten, inzonderheid voor verspilling van 's lands gelden. De vergadering van afgevaardigden wordt voor 7 jaar benoemd en wordt jaarlijks door den hospodar in de eerste week van December bijeegeroepen, om gedurende 3 maanden zitting te houden. Van deze zittingen wordt, onder toezigt van den president, een kort verslag in het officiele dagblad openbaar gemaakt. Geen belastingen zullen kunnen geheven worden, zonder toestemming van deze vergadering. De centrale commissie zal zitting houden te Fockschani en zal uit 16 leden bestaan, 8 Moldaviers en 8 Wallachijers. Zij is permanent. Zij heeft het toezigt over de constitutive bepalingen der nieuwe organisatie en stelt aan de hospodars de noodige hervormingen aanbevelen. Er zal een opperste hof van justitie en cassatie voor beide vorstendommen te Fockschani gevestigd worden, waarvan de leden onafzetbaar zijn. Alle Moldaviers en Wallachijers zijn gelijk voor de wet. De individueele vrijheid is gewaarborgd. Alle Christelijke geloofsbelijdenissen genieten dezelfde staatkundige voorregten. Het genot van deze regten kan ook door wettelijke bepalingen tot andere eerediensten uitgestrekt worden. Alle privilegien en monopolien, die tot dusverre in het bezit waren van zekere klassen, zijn afgeschaft.

Deze zijn eenige der voornaamste bepalingen van dit uittgebreid aan de *Indépendance Belge* ontleende document, dat uit 50 artikelen bestaat en waarbij nog gevoegd zijn bepalingen betreffende de zamenstelling der volksvertegenwoordiging, de wijze van verkiezingen, enz.

ASSEN, 28 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 27 Sept. De Kamer heeft het ontwerp-adres in antwoord op de troonrede, nagenoeg onveranderd, eenstemmig aangenomen.

Amsterdam. Maandag, 27 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $65\frac{1}{16}$ percent. Dito 4 Ct. $98\frac{7}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $106\frac{3}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{5}{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager, op October f 444. — Raapolie op levering flaauwer op zes weken f 43. — Graanmarkt onveranderd.

---

* Het is bekend, dat het Belgische dorp Gheel eene kolonie, als het ware, van krankzinnigen is; de meeste ingezetenen huisvesten er een of een paar krankzinnigen, die in hun huisgezin verkeeren, aan hunnen disch aanzitten, veldarbeid of eenig ander werk verrigten en in schier onbeperkte vrijheid de gemeente rondloopen. Door gewoonte en ervaring zijn de ingezetenen er met de hebbelijkheden der krankzinnigen bekend, en weten beter met hen om te gaan dan anderen. Er bestaan wettelijke bepalingen, strekkende om de goede behandeling der te Gheel gehuisveste krankzinnigen te verzekeren.

De inspecteurs der Nederlandsche gestichten voor krankzinnigen, de heeren referendaris *Feith* en professor *Schroeder van der Kolk*, hebben onlangs op hunne inspectiereis Gheel bezocht, en zij zijn er tot de overtuiging gekomen, dat zulk eene inrigting voor verpleging van krankzinnigen, als daar bestaat, haar nut heeft, niet tot vervanging maar tot aanvulling der wetenschappelijke zorg voor krankzinnigen in de daarvoor bestemde gestichten. Een afzonderlijk verslag is door hen dienaangaande aan den Minister van Binnenlandsche Zaken ingediend en door dezen thans ter kennis der betrokkene overheden in de provincien gebragt, met het doel om haar oordeel te vernemen over de vraag, of hier te lande reden en gelegenheid bestaan, om de te Gheel bestaande inrigting op kleiner schaal na te volgen.

— Wij hebben onlangs vermeld, dat de oudste zoon van den Vorst van Bentheim zich hier heeft bevonden. Wij vernemen nader, dat diens komst betrekking heeft gehad, om een verband te brengen tusschen de kanalen in Drenthe en die, welke in Hannover zullen worden aangelegd, en dat de onderhandelingen niet gevoerd zijn door genoemden zoon met het Provinciaal bestuur, maar met het bestuur der Drentsche kanaalmaatschappij.

— Op de jongstleden vrijdag te Hoogeveen gehoudene vergadering van Deelhebbers in de Drentsche Kanaal-Maatschappij, waren zoovele aandeelen vertegenwoordigd, dat ruim honderd stemmen konden worden uitgebragt. De heer *H. L. van der Lelij* is als Directeur herkozen. De Balance is goedgekeurd en besloten om het saldo der winst en verlies-rekening in kas te houden, met uitzondering der premie van f 16-" per aandeel toegekend aan de nieuwe aandeelen. De voorstellen van het bestuur zijn overigens aangenomen. Als plaats waar de volgende vergadering zal gehouden worden, is Meppel bepaald. De vergadering heeft kort geduurd.

— Op de jaarmarkt, den 21, 22 en 23 dezer te Meppel gehouden, waren aangevoerd 260 paarden, 189 veulens 560 koeijen, waaronder 86 stuks jongvee, 624 Drentsche schapen, 58 varkens en 46000 Ned. pd. boter. De paarden golden van f 28" tot f 238", de veulens van f 23" tot f 93", de koeijen van f 9" tot f 156", de schapen van f 2.25 tot f 5.50, de varkens van f 5" tot f 73", en de boter van f 1.10 tot f 23 per Ned. pd. Voor de paarden werd een goede prijs besteed; de beste soorten waren gezocht. De handel in runderen was met regt levendig te noemen, daarvoor waren de prijzen dan ook hoog, in vergelijking met hetgeen voor dezelfde runderen eenigen tijd geleden werd betaald. — De aanvoer van boter was aanmerkelijk minder dan ten vorigen jare. Ofschoon van elders vele kooplieden waren overgekomen, vond de boter geen levendigen aftrek en was de handel daarin traag; voor het ¼e vat werd betaald: 1e soort f 44" a f 48", 2e soort f 42" a f 45.

— Op de jaarmarkt, den 23 dezer te Odoorn gehouden, waren o. a. aangevoerd 73 koeijen, 9 kalveren, 1700 Drentsche schapen en 227 varkens. De koeijen golden van f 23" tot f 98", de kalveren van f 13" tot f 35", de schapen van f 1.50 tot f 5", en de varkens van f 3" tot f 40. De handel was vlug, vooral van de schapen is weinig onverkocht gebleven.

— De Staten dezer Provincie zijn tegen aanstaande Vrijdag buitengewoon bijeengeroepen, ten einde te delibereren over het subsidie, door de provincie aan de ontworpen Noordelijke spoorwegen, volgens de concessie van de heeren *Sloot* en *Reuchlin*, te verleenen.

* **Staphorst**, 25 Sept. Deze gemeente wordt dit jaar gevoelig in den veestapel aangetast. In den afgeloopen winter zijn er te Staphorst verscheidene runderen aan de longziekte bezweken en in den den voorzomer aan de weerweide.

Heden woedt de longziekte te Rouveen, dat overigens tot dusver daarvan verschoond bleef. Op den stal van *Bekendam* zijn er 7 à 8 runderen aan gestorven. Onlangs liet hij er drie te gelijk in den grond zetten. Nog spreekt men van twee andere stallen, waar twee en drie runderen bezweken zouden zijn.

Smilde, 27 Sept. Deze zomer schijnt zich bijzonder te kenmerken door buitengewone groeikracht. Zoo is aan een enkelen aardappelstam in den tuin van *A. van Hage* alhier het verbazend getal van 220 aardappels gegroeid, waaronder 120, die de dikte van goede eetaardappels hadden. Deze stam was met zeer veel zorg door den eigenaar behandeld.

* **Coevorden**, 25 Sept. Van af maandag den 20 Sept. tot en met maandag den 4 October a s. is alhier voor de ingezetenen ter stedelijke secretarie ter visie gelegd het voorloopig kohier van den hoofdelijken omslag dezer gemeente a f 2000 over 1858. Hetzelve is in 21 klassen verdeeld, waarvan de 1e klasse is aangeslagen op f 55 en de laagste op f 1.—Als een bewijs van buitengewone groeikracht werden ons dezer dagen 4 appelen vertoond, welke de buitengewone zwaarte van 3 oude ponden hadden.

* **Dwingelo**, 27 Sept. Ten bewijze, dat men in onze provincie de inënting tegen de longziekte onder het rundvee zeer waardeert, kan dienen, dat Heeren Gedeputeerde Staten den Rijksveearts *Hubenet* van Dwingelo hebben opgedragen, om al het vee op de zoogenaamde Hesseltermeente bij Meppel, waaronder de longziekte is heerschende, voor rekening der provincie in te enten, en dat bovendien, ingeval er runderen tengevolge der kunstbewerking komen te sterven, zulks mede voor provinciale rekening zal zijn. Dientengevolge heeft bedoelde veearts den 20 en 21 jl. op de Hesseltermeente een getal van 512, en voor rekening der eigenaren, buiten den besmet verklaarden kring, nog een getal van 89 stuks ingeënt.

Het is zeer te hopen, dat de afloop hiervan weder als bewijs moge strekken, dat deze kunstbewerking het middel is ter keering en zelfs ter uitroeijing der gevreesde longziekte.

* Na lang tobben zullen we toch eindelijk een straatweg van hier naar Dieverbrug krijgen. De aardebaan wordt in gereedheid gebragt en de verbrijzelde steen aangevoerd. 't Gaat wel niet snel, maar dat is niets, langzaam gaat zeker, en we komen er toch eindelijk ook; een jaartje korter of langer door het dikke zand of de diepe modder gesukkeld doet er niet toe, we zijn dit gewoon.

* Te Leggelo heeft men aan een boekweitenstam 2128 korrels geteld. De veenboekweit levert dit jaar alhier een ruim beschot op en de aardappeloogst zal zeer voordeelig zijn, terwijl de hooioogst der tweede snede bij enkelen bijna evenveel heeft opgeleverd als de eerste snede.

* **Oosterwolde**, 25 Sept. Bij het afgraven der hoogte, waar de onlangs afgebrokene pastorie gestaan heeft, vond men heden morgen het volledig geraamte van een volwassen mensch, ongeveer een of twee voet onder den vloer, in de nabijheid van den vuurhaard. Ofschoon het wel 50 jaren kan geleden zijn, dat hij of zij, van wie dit geraamte is, hier werd begraven, kunnen wij toch bezwaarlijk anders denken of er heeft hier eene misdaad plaats gehad. De zaak is bij 't burgerlijk bestuur aangegeven; het zal echter moeijelijk vallen, hierover voldoende inlichtingen te bekomen.

* **Annerveenschekanaal**, 24 Sept. Een droevig voorval had eergisteren te Annerveen plaats. De vrouw van *P. Seggers*, in huis haar werk verrigtende, liet haar ruim tweejarig kind onbewaakt buiten spelen; dan wie beschrijft hare ontsteltenis, toen zij na eenige oogenblikken zoekens haar lievelinge dood terug vindt: "het was in eene sloot geraakt en verdronken." Moeders! trekt er leering uit en laat toch nooit uwe kleinen zonder toezigt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Het classicaal bestuur Onderdendam heeft op den 15den dezer, naar art. 49 van het reglement op de vacaturen, ten behoeve van de vacante gemeente van Niekerk en Vliedorp opgemaakt een in alphabetische orde gesteld viertal, bestaande uit de predikanten *D. Cannegieter* te Obergum, *J. B. Heckman* te Hornhuizen en Kloosterburen, *R. P. Reddingius* te Zweeloo en *H. R. Warmolts* te Uithuistermeden, oost ged.

RAADSVERGADERINGEN.

Meppel, 27 Sept. Heden morgen om elf uur is alhier eene buitengewone vergadering gehouden.

Na de opening zeide de Voorzitter, dat bij het dagelijksch bestuur was ontvangen eene missive van 's Konings Commissaris in dit gewest, omtrent het bij raadsbesluit van 18 dezer toegezegde subsidie van f 40 000 gedurende 40 jaren, onder de bezwarende en onuitvoerbare voorwaarde, dat de gelden, welke na de verleende subsidien van Assen en Meppel nog ontbreken, aan hetgeen de provincie moet subsidiëren, niet uit de provinciale kas, maar door de overige gemeenten van dit gewest moesten voldaan worden. ZijnHEd. Gestr. treedt daarbij in eenige beschouwingen en doet opmerken, dat hij met blijdschap het besluit van den raad heeft vernomen, omtrent zijne genegenheid om voor de aan te leggen spoorwegen iets te willen bijdragen, maar het betreurt, dat daaraan eene onuitvoerbare voorwaarde is verbonden, en de Raad dadelijk afbreekt, wat hij eenige oogenblikken te voren heeft opgebouwd, en alzoo het geheele besluit in duigen doet vallen.

Burg. en Weth. stellen nu voor, dat besluit in te trekken, en alsnu zonder die voorwaarde te bepalen, dat de gemeente Meppel gedurende 40 jaren jaarlijks f 500 bijdrage als subsidie voor den aan te leggen spoorweg door de noordelijke provincien des rijks volgens het plan van de heeren *Sloot* en *Reuchlin*, waarvan het eerste termijn zal worden betaald, zoodra de weg van Arnhem tot Harlingen zal zijn gelegd.

Hierover ontstaan verschillende discussien, waarna de heer *Hartsuiker* voorstelt, om te besluiten, dat de gemeente tot den onderwerpelijken spoorweg bijdrage gedurende 20 jaren een jaarlijksch subsidie van f 500. Dit amendement, ondersteund door de heeren *de Vries* en *van Veen Hz.*, wordt door den Voorzitter in omvraag gebragt en bij hoofdelijke stemming met 7 tegen 5 stemmen *verworpen*. Vóór de heeren *Meursinge*, *Geel*, *Hartsuiker*, *de Vries* en *van Veen Hz*. Tegen de heeren *Tonckens*, *Semler*, *Slot*, *de Jonge*, *Blom*, *Roelink* en *Oosterveen*.

Daarop wordt het voorstel van Burg. en Weth in omvraag gebragt, en met 7 tegen 5 stemmen aangenomen als voren, in omgekeerde rigting. Zoodat er als nu gedurende 40 jaren een jaarlijksch subsidie van f 500 zal worden bijgedragen. Na het resumeren van het raadsbesluit in dezen, dat, om de vereischt wordende spoed, dadelijk wordt opgemaakt en voorgelezen, sluit de Voorzitter deze vergadering.

VERSLAG *van het achtste boekjaar der* ***Drentsche Kanaal-Maatschappij*** 1857—1858.

Vervolg en Slot.

Gelijk reeds vroeger werd vermeld, bedroeg bij de op 6 Maart 1857 aangewende poging om die werken publiek uit te besteden, de laagste inschrijving f 133900—, terwijl tevens het vertrouwen werd te kennen gegeven dat de som van f 118000.—, door het Bestuur als maximum voor eene gunning der werken vastgesteld, niet zou worden overschreden. Men is in dat vertrouwen niet teleurgesteld, en kan reeds nu de verzekering worden gegeven, dat de kosten, en daaronder zijn begrepen die van opzigt (waarmede de bovenstaande sommen natuurlijk zouden zijn vermeerderd) de som van f 113000.— niet zullen te boven gaan.

De bijna voorbeeldelooze droogte, welke dit jaar heerschte, heeft hierop voorzeker gunstig gewerkt; de kosten van watermaling toch werden daardoor zeer verminderd; eene besparing, welke de meerdere kosten van graafloon, bij enkele grondsoorten door die droogte veroorzaakt, ruimschoots vergoedde.

Het aantal arbeiders hetwelk bij de uitvoering werkzaam is geweest, varieerde in de 6 eerste maanden van dit Boekjaar van 200 tot 400, later tusschen 300 en 480, met uitzondering van den tijd dat de voortzetting der werken door vorst belemmerd werd, wanneer aan slechts een honderdtal werk werd verschaft.

De turf in het saizoen 1857 uit de kanaallijn gegraven in de Markte van Gees, tot een hoeveelheid van 164 dagwerken, is gedeeltelijk vernietigd, ten einde de noodige ruimte te verkrijgen voor de graafwerken, alsmede om bij de moeijelijkheid van afvoer, die toen bestond, afschrijving van accijns te bekomen, en heeft gedeeltelijk gediend tot brandstof voor de arbeiders. In het saizoen 1858 zijn 64 dagwerken turf gegraven. Het resterend gedeelte van 1857 bevindt zich alsnog op het terrein ten Noorden van het kanaal, terwijl de nieuw gegraven turf ten Zuiden van hetzelve geplaatst is, een en ander zal voor zoo verre het niet bij de voorzetting der werken kan gebruikt worden, bij heropening der scheepvaart ter afscheping worden verkocht, gelijk mede de op den berm van het kaanaal aanwezige veldsteen.

Het Bestek B. No. 2, houdende omschrijving der verlenging van het kanaal door het gehucht Zwinderen en de Marken van Gees, Keuter- en Rijkenkluft tot de westelijke grens der gemeente Dalen, is den 29sten Mei aan de Hooge Regering ter goedkeuring voorgedragen, welke goedkeuring bij res. van den Minister van Binnenl. Zaken van 4 Augustus, No. 142, 3e afd., heeft plaats gehad. Met de voorbereidende werken tot uitvoering daarvan is aangevangen, en zal dit gedeelte, lang ruim 3600 ellen, onder niet al te ongunstige omstandigheden, nog vóór het einde van het jaar 1858 gereed kunnen zijn.

In de maand Januarij was het getal inschrijvingen voor nieuwe aandeelen geklommen tot 536. Bij suppletoire acte van den 25sten dier maand, ten overstaan van den Notaris Mr. *L. Carsten* te Meppel en getuigen gepasseerd, sloten de laatste inschrijvers zich aan de Statuten aan.

De termijn tot plaatsing der nog ontbrekende 55 nieuwe aandeelen, werd op de deswege door het Bestuur der Maatschappij gedane aanvrage, op nieuw met 12 maanden verlengd, d. i. tot 27 Januarij 1859, bij Koninklijk Besluit van den 18 Januarij, No. 100.

Van het nieuwe maatschappelijk kapitaal was op het einde van dit Boekjaar gestort 40 pCt., waarvan de 3de en 4de stortingen, elk ad 10 pCt., geschiedden op 1en Jan. en 1en Mei 1858. Sedert de uitschrijving der 5de storting, insgelijks ad 10 pCt., tegen 1 September 1858, is het aantal arbeiders aan de kanaalverlenging zoo zeer vermeerderd en zijn daardoor de uitgaven bij eene daarmede overeenkomende snelle uitbreiding der werken zoo zeer toegenomen, dat het niet mogelijk was, met inachtneming van het bij de Statuten omtrent de tijd en wijze van storting bepaalde, in de behoeften der dienst te voorzien, en zag het Bestuur zich alzoo genoodzaakt, door eene tijdelijke geldleening, de middelen te verschaffen om de werken op zoodanige krachtige wijze te doen voorzetten.

Het dividend over het 7de Boekjaar, in de Vergadering van Deelhebbers, op 25 September 1857 te Hoogeveen gehouden, bepaald op f 24. — voor elk oud aandeel en voor de recepissen der nieuwe aandeelen naar evenredigheid van het bedrag en den tijd der storting, met aanneming dat degene die in den loop eener maand gestort had, zou worden geacht zulks op den eersten dier maand te hebben gedaan, is betaalbaar gesteld met den 1sten Januarij 1858, zoo ook het premie-dividend (volgens de Statuten) voor de recepissen.

De betaling van genoemde dividenden heeft voor zoo veel de Provincie Drenthe betreft wederom niet plaats gehad, dan nadat door Gedeputeerde Staten eene verklaring was gegeven, dat door die betaling de aanspraak der Maatschappij op het nog altijd onbetaalde provinciaal subsidie niet zoude zijn geprajudiceerd.

Bij deurwaarders-exploit van den 2den Februarij 1858 is de Provincie gesommeerd tot betaling van den 7den termijn van dat subsidie, groot f 6000.—, waarop geene betaling is gevolgd.

Commissarissen wenschen niet dan bij volstrekte noodzakelijkheid de Maatschappij in een regtsgeding te wikkelen met de Provincie, en blijven nog de hoop voeden dat middelen zullen worden gevonden, om zoodanig regtsgeding te vermijden.

De stad Meppel heeft hare regtsvordering tot ontbinding van het contract, den 23 Mei 1851 gesloten, op welke de regtbank te Assen zich onbevoegd had verklaard, aangebragt voor die te Amsterdam. Die vordering berust op drie beweerde gronden van wan-praestatie aan zijde der Maatschappij: 1o. Het in gebreke zijn in de uitvoering der werken, opgelegd bij concessie van 21/23 Maart 1850; 2o. ongenoegzame breedte van het vaarwater door de stad; en 3o. daarstelling eener kanaallijn buiten de kom der gemeente. Elke dezer drie gronden wordt door de Maatschappij ontkend. Bij conclusie van den 30sten Junij ll. heeft de Substituut-Officier Jonkhr. Mr. *Backer* op het 1ste punt in het nadeel der Maatschappij, op de 2de en 3de punten tegen de stad Meppel geconcludeerd, met compensatie van kosten. De uitspraak is bepaald op den 1sten September e. k.

De procedure tegen *A. Odding* c. s. te Meppel, voor het Provinciaal Geregtshof in Overijssel, is bij schikking getermineerd, overeenkomstig het vermelde in het vorige Verslag.

De procedure met de aannemers van het 1ste en 2de perceel Aardewerken, Bestek A, No. 2, betreffende den eisch der Maatschappij tot betaling van boete, zegel- en registratieregten, is nog bij het Provinciaal Geregtshof van Noord-Holland aanhangig. Bij arrest van 25 Maart ll. is omtrent eenige punten die voor het eerst in appel waren te berde gebragt, een getuigen-verhoor bevolen, hetwelk den 17den Junij heeft plaats gehad; zijnde het verhoor van getuigen van de zijde der Maatschappij bepaald op 7 October e. k.

De Commissarissen Mrs. *J. Heemskerk As.* en *H. J. Carsten*, welke ten vorigen jare als zoodanig aftraden werden in de Vergadering van Deelhebbers op 25 September herkozen, en namen die herbenoeming aan.

In de winst- en verliesrekening komt als voordeelig saldo een post voor van f 8139.65.

INGEZONDEN STUKKEN.

Een deelhebber in de Noord-Willems Kanaalmaatschappij geeft het Bestuur dier Maatschappij in overweging, om nog voor den winter publiek of onderhands uit te besteden het graven van het kanaal van den straatweg tot aan de Drentsche Hoofdvaart; er bestaan daarvoor verschillende redenen in 't belang der Maatschappij en in 't belang van 't publiek; alles laat een droogen winter voorspellen; de arbeiders zijn thans bij elkander; de veenbazen te Smilde kunnen bij gebrek van geld, daar er geen turf is afgevoerd, weinig werk geven; de Maatschappij kan alzoo goedkooper uitbesteden en veel menschen, die anders leeg loopen, kunnen werk bekomen; ook komt het voor de Maatschappij voordeeliger uit wat de aanvaarding der ontteigende gronden betreft, daar alle die gronden thans van den oogst ontbloot zijn. De Maatschappij vordert ook in haar werk, 't geen toch ook van groot belang is.

Eene vraag.

Zouden de concessionarissen van den Noord-Oostelijken spoorweg niet voordeeliger doen den spoorweg van af Zwolle over Dedemsvaart en Hoogeveen te leggen, in plaats van over Staphorst en Meppel? De gronden zijn daar veel goedkooper en veel vaster dan die bij Staphorst, Meppel en Ruinerwold, de omweg is niet veel; de gemeente Meppel schijnt niet veel belang in den spoorweg te stellen; welligt, dat de gemeenten Dedemsvaart, Zuidwolde en Hoogeveen daarin meer belang stellen.

N. N.

Advertentien.

Bevallen van een' ZOON M. P. CARSTEN—SLOT.
Meppel den 22 September 1858.
Eenige kennisgeving.

POSTERIJEN.

Tengevolge der wijziging in de dienst der Zwolsche Stoombootmaatschappij, zullen van af 1o. October e.k. de pakketten voor de 2de verzending naar Assen en Groningen, des avonds ten 4 uur aan het Postkantoor te Meppel worden gesloten.

Meppel, 27 Sept. 1858.

De Directeur van het Postkantoor,
D. CARBASIUS.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Meppel maakt bij deze bekend, dat met 1o. October e k. de ***POST-BODELOOP*** van Veeningen naar Zuidwolde wordt ***opgeheven***, en van af dat tijdstip eene ***nieuwe bodeloop*** in werking zal komen tusschen Zuidwolde en Echten, twee maal daags, als:

1o. Vertrek van Zuidwolde 4½ 's m., aankomst te Echten 5½ 's m., terug te Zuidwolde 6½ 's m.

2o. Vertrek van Zuidwolde 1 uur 's av., aankomst te Echten 2 uur 's av., terug te Zuidwolde 3¼ uur 's av;

terwijl als postbode voor die dienst is benoemd en aangesteld R. VAN LUNZEN, wonende te Zuidwolde, onder verpligting van het plaatsen van brievenbussen, eene ten zijnen huize en eene buiten de kom der Gemeente.

Meppel, 27 September 1858.

De Directeur voornoemd,
D. CARBASIUS.

De Commissie voor de **WATER-LEIDING** uit het ORANJE-KANAAL naar de MOLENWIJK te Smilde, roept bij dezen op de

ingelanden,

aan de Zuid-Oostzijde boven het Schut der genoemde Wijk gelegen, om te compareren ten Gemeentehuize in de NIEUWE VEENHOOP aldaar, op Woensdag den 29 dezer, des namiddags te vier ure, ten einde over de onverwijlde daarstelling dier waterleiding te handelen.

Smilde, 27 Sept. 1858.

Namens de Commissie,
C. W. E. KIJMMELL.

Wordt gevraagd

een **ONDERWIJZER** in de WINTER-BIJSCHOOL te ***PAD- EN VLIEGHUIS***, aan welke betrekking is verbonden eene jaarwedde van f 60, **huisvesting en voeding.**

SOLLICITANTEN gelieven zich aan te melden met franco brieven onder overlegging der stukken vóór den 15 October e k bij den ondergeteekende.

Burgemeester van Coevorden,
G. H. WOLTERSOM.

AANBESTEDING.

De COMMISSIE van Administratie de Gevangenissen te Assen is v... mens, om op Maandag den vierde... tober, des middags te twaalf

uit te besteden:

De VOEDING en VERZOR... ***der GEVANGENEN over*** ... bestaande in het leveren van ***Br...*** ***Vleesch, Vet, Gort, Rijst, g...*** ***groene Erwten, Groenten, ...*** ***Peper, Azijn, Olie, Kaarsen, ...*** ***Zeep, Soda, Koffij, Cichorei, ...*** ***Aardappelen, Boter, Str...*** ***Turf.***

De Voorwaarden, waaraan men zich stipt zal h... liggen ter lezing in de logementen van SOMER, K... en de weduwe OOSTERGETEL te Assen, alsmede... Gevangenis, terwijl bij den Secretaris der Commis... H. VOS en bij den Directeur der Gevangenissen in... tien zijn te bekomen.

De Commissie voornoe...
J. H. WESTRA, v.
H. VOS, Secretaris.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Sept. TARWE stil; 133 ... Poolsche f 328; 130 ℔ ordinaire bonte dito f 300. — ... GE onveranderd; 126 ℔ nieuwe Pruissische f 188; Zweedsche f 175 bij partij; 120 ℔ Archangel f 180. — G... prijshoudend; 114 ℔ Deensche f 175. — BOEKWEIT ... doen; 118 ℔ nieuwe Amersf. f 178; 122, 124, 128 ... steinsche f 190, 195, 210. — Van buitenlandsche ER... waren de eerste partijtjes Holsteinsche Groene en Wi... markt; de kwaliteit, hoewel niet zeer grof, valt vrij zui... de kook allezins voldoende. De Groene vinden tot ... prijzen genegen koopers, terwijl de Witte op f 10 geh... werden. — KOOLZAAD bij de laatste notering £ ½ ... op 9 vaten Olie: Rübs £ 74; in Oct. £ 75. — LIJNZ... zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk hooger betaald... levering niet williger; op 6 weken f 43, Vliegend f 41¾ ... Oct. f 41¾, ½; Nov. f 42½, ¼; Dec. f 43¼, 42¾; Mei f ... ½. — LIJNOLIE dadelijk en op levering hooger be... op 6 weken f 33; Vliegend f 31¾; 1o. Oct. f 31½; ... f 32; Dec. f 32¼; Voorjaar f 33. — HENNEPOLIE op ... f 39¼; Vliegend f 38. — RAAPKOEKEN per 1040 ... f 82 a f 87. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11 a f ...

SCHIEDAM, 24 Sept. MOUTWIJN f 16½ per vat ... tant met vrij wat handel. — JENEVER 100 pct. Amst. f 20 a 20½ per vat contant bij partij.

236e STAATS-LOTERIJ.

5e Klasse. *Prijzen van f 100 en daarboven.*

12de Lijst. No. 2158 f 2000. — Nos. 7518, 9749 en ... ieder f 1000. — Nos. 1338, 1677, 5357, 5942, 9453 en ieder f 400. Nos. 15059 en 15844 ieder f 200. Nos. 1961, 2959, 4457, 8590, 9059, 9199, 14935, 17274 en 1... ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	24 Sept.	25 Sept.
Nederl. W.S.	2½	64 15/16	65
—	3	76⅞	76⅞
—	4	98⅛	98⅛
Amort. Synd.	3½	94½	
Handelm.	4½	142¼	142¼
O. I. Leening	4	98⅜	
Aand. H. Spw.			
— R—	4½		
Ned. B.			
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	106½	106⅜
Dito 1831/33	5	92¼	92⅜
Cert. 1840	4		87
— Stieglits	4		
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	98¼	98¼
— 1855 6eS,	5	102	101 15/16
— van Am.	6		

	pCt.	24 Sept.	25 Sept.
Polen,			
Aand. fl 500	/	157	
Obl.	4		
Spanje, Obl.	1½	29½	
Obligatien	3	46	
Binnenl.	3	40⅜	40...
Amortisable		11⅝	11...
Bewijs. Coup.		6	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	62½	
— —	4		
— Metal.	5	77	77...
— RenteA.	5	87	87...
— Nation.	5	77⅞	78...
— —	2½	39 7/16	39...
Belgie, Cert.	2½		53...
Rothschild	2½		46...
Portug., Obl.	3	47	
Brazilien	5	100	
Weener aandeelen	4		

24 Sept. De Nationale fondsen waren vaster, de buitenlandsche daarentegen minder geanimeerd.

De directie der Nederlandsche Bank heeft de rentetax v... beleeningen ½ pct. verlaagd.

25 Sept. Met uitzondering van Oostenrijksche fonds... die williger waren; verschilden de prijzen overigens niet ... menswaard met gisteren; de handel was minder levendig.

Een ZELDZAAM GOEDKOOPE UITGAVE, van een WOORDENBOEK VOOR ALLE STANDEN, is de

VOLKS-ENCYCLOPÆDIE

behandelende Kunsten en Wetenschappen, de levens van beroemde mannen en vrouwen, nijverheid, fabrieken, stoomwezen, stoomwerktuigen, landbouw, veeteelt, tuinbouw, bloemen, kruiden, gewassen, enz. enz. door

EENE VEREENIGING VAN ZAAKKUNDIGEN.

Dit werk is een **volledige vraagbaak**, die men bij duizende, dagelijks voorkomende zaken, kan raad plegen. Zoowel de GELETTERDE als de KOOPMAN, de WINKELIER, LANDBOUWER als de AMBACHTSMAN ... vinden in dit boek beknopt datgeen bijeen, waarover zij anders uitgebreide werken zouden moeten naslaan. ... uitgegeven Afleveringen leveren een doorslaand bewijs, hoe in eene beperkte ruimte vele zaken bij weinige uitge... breidheid degelijk kunnen behandeld worden. De prijs is **zóó laag gesteld**, dat deze een ieder tot den aankoop zal aanmoedigen. De uitgave geschiedt bij maandelijksche Afleveringen van **zes en negentig Pagina's compressen druks**, die à **DERTIG CENTS**, bij inteekening, berekend worden. De nu verschenen Afleveringen 1—9 zijn bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

H. A. M. ROELANTS, *Uitgever.*

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te ASSEN,